

#4

Lekce v prachu

Alex seděl na špinavém betonovém obrubníku, lokty opřené o kolena a hlavu zabořenou do dlaní. Skrz prsty sledoval, jak po zemi kousek od jeho drahých značkových tenisek z poslední kolekce putuje zástup obřích nechutných mravenců. Mířili k pohozené mastné papírové krabičce se zbytky smažené rýže. Vzduch v uličce se prakticky nehýbal. Byl prosycený těžkým olejovým kouřem z nedalekého pouličního grilu, kde starší žena na dřevěném uhlí obracela kousky vepřového masa. Každý závan větru k němu přinesl směs vůně pálícího se tuku, chilli a štiplavého dýmu, ze kterého ho pálilo v krku.

Jeho vnitřní svět, ten perfektně uspořádaný prostor plný tabulek, termínů a čistého programovacího kódu, se kompletně odpojil od reality. Na to, co se dělo, jaksi neznal řešení. V Mnichově by v tuto chvíli popíjel druhou ranní silnou kávu a sledoval na monitoru analýzu. Teď tu seděl jako trosečník. Bez iPhone, bez peněženky, s vypnutými hodinkami, které na jeho zápěstí vypadaly jako zbytečný černý náramek. Přišlo mu, že se mu tak nějak vysmívají. V kapse ho hřál jen pas a osamocená padesátidolarová bankovka. Byla to jediná věc, která ho ještě formálně spojovala s civilizací.

„Hele, pane. Problém?“ Alex trhl hlavou nahoru. Před ním stál usměvavý muž. Mohlo mu být šedesát, ale jeho obličej byl tak rozbrázděný vráskami a ošlehaný sluncem, že vypadal mnohem starší. Na hlavě měl vybledlou vojenskou čepici, na sobě volné šedé tričko a potrhané šortky. Jeho nohy byly šlachovité, lýtka měl tvrdá jako z oceli. Vedle něj stála cyklorikša, podivné třicetikilové monstrum, které vypadalo jako kříženec starého bicyklu a plechového křesla pro pasažéra vlnícího se vpředu. Celý ten stroj držel pohromadě snad jen silou vůle, rzí a vrstvami staré izolační pásky.

Alex si unaveně povzdechl. Neměl sílu na dalšího neodbyt-
ného prodejce. „No taxi. No money. Jdi pryč,“ mávl rukou
a chtěl se znovu schovat do svých dlaní. Místo toho, aby
muž odešel, udělal něco nečekaného. Sedl si na bobek u ob-
rubníku přímo vedle Alexe. Vytáhl z kapsy balíček levných
místních cigaret, jednu si zapálil a druhou bez hnutí nabídl
Alexovi. Alex se podíval na žlutý filtr cigarety, pak na muže.
Nekouřil. Vlastně kouření považoval za absolutně neefek-
tivní ničení zdraví, které snižuje produktivitu práce. Ale
v tu chvíli, v té špinavé saigonské uličce, ta cigareta repre-
zentovala první lidské gesto, kterého se mu po dvou hodi-
nách paniky dostalo. Vzal si ji. Muž škrtl starým plastovým
zapalovačem a Alex poprvé po letech natáhl do plic horký
tabákový kouř. Rozkašlal se, ale paradoxně ucítil, jak se mu
v hrudi trochu uvolnil ten ledový uzel strachu, který ho po-
slední minuty totálně paralyzoval.

„Zloději? Motorka?“ zeptal se starý muž a rukou naznačil
rychlý pohyb, jako když kobra útočí.

„Jo,“ hlesl Alex anglicky, i když věděl, že mu muž asi nero-
zumí. „Ukradli mi telefon. Všechno. Nemám kartu, nemám

hotel. Vyhodili mě.“ Muž přikývl, jako by tenhle příběh slyšel už tisíckrát. Vyfoukl kouř k obloze. „Já jsem Minh,“ řekl a klepl se do hrudi. „Ty?“ „Alex.“ „Aleš,“ zopakoval Minh s tvrdým asijským přízvukem. „Dobrý. Aleš, ty hladový?“

Alex si uvědomil, že od včerejšího večera v letadle neměl v ústech nic kromě té cigarety. Žaludek se mu v tu vteřinu bolestivě stáhl. „Ano. Jsem hladový. Ale nemám peníze. Jen tohle,“ vytáhl z kapsy zmačkanou padesátidolarovku. Minh se podíval na zelenou bankovku, pak se podíval na Alexe a zavrtěl hlavou. „Tohle ulice nebere. Příliš velké. Je to falešné? Lidé se bojí. Potřebuješ dongy. Vietnamské peníze.“ Minh svižně vyskočil z obrubníku, oprášil si šortky a ukázal na sedadlo své rikši. „Pojď. Pojď se mnou, Aleš.“

Alex váhal. Jeho západní racionální mozek okamžitě spustil varovný protokol. Je to past. Odveze tě někam do chudinské čtvrti, tam tě zmlátí a vezmou ti i ten pas a padesát dolarů. Jenže jaká byla jiná alternativa? Sedět na obrubníku, dokud nezkolabuje horkem a dehydratací? Neměl moc na výběr. Podíval se na Minha, v jehož hnědých očích nebylo vidět žádné násilí, jen klidná, prostá trpělivost starého dělníka ulice. Alex vstal, zvedl svůj drahý značkový kufr a opatrně ho

položil na plechové sedadlo rikši. Sám se vedle něj vmáčkl. Bylo to neuvěřitelně těsné a nepohodlné. Seděl nízko, jen pár desítek centimetrů nad asfaltem, přímo na ráně všemu tomu provozu. Minh naskočil na sedlo za ním, opřel se do pedálů a celá ta plechová konstrukce se s hlasitým zaskřípěním prudce rozjela.

Jestli se Alexovi zdála jízda v klimatizovaném autě šílená, jízda v rikše byla z jeho pohledu čistá sebevražda. Ocítl se v první linii. Neměl kolem sebe žádné plechy, žádná skla. Motorky kolem nich projížděly tak blízko, že cítil teplo z jejich výfuků. Horký vzduch mu foukal přímo do umouněného, potem zborceného obličeje a s ním na něm ulpíval i prach, saze a pachy spálené gumy. Minh s rikšou však manévroval s neuvěřitelným klidem. Nebrzdil, nekřičel. Pouze stálým rytmickým tempem šlapal do pedálů a proplouval tou masou, jako by měl v hlavě nějaký neviditelný radar.

Opustili moderní Distrikt 1 s jeho mrakodrapy, které se tyčily k nebi. Minuly luxusní hotely. Cesta trvala už přes půl hodiny. Ulice se začaly zužovat, budovy byly nižší, oprýskanější, porostlé divokým mechem a obmotané neuvěřitelnými svazky černých elektrických kabelů, které visely nad

silnicí jako obří pavučiny. Alex viděl, jak se kolem něj odvíjí úplně jiný svět. Žádné mezinárodní korporace. Jen malé rodinné dílny, kde muži na chodníku svářeli železné konstrukce, ženy v kónických kloboucích čistily čerstvé ryby přímo na zemi a děti si hrály s polámanými plastovými hračkami v kalných kalužích.

Rikša nakonec zastavila v úzké uličce, kde se sotva vyhnula dvěma protijedoucím skútrům. Minh seskočil z kola, otřel si pot z čela starým ručníkem, který měl uvázaný kolem krku, a ukázal na malý polorozpadlý domek s otevřeným průčelím. Uvnitř sedělo na malých plastových stoličkách několik místních mužů. Vonělo to tam silným čajem a tabákem. „Můj dům,“ řekl Minh jednoduše. „Moje rodina.“ Z útrob domku vyšla starší žena, Minhova manželka, a mladá dívka. Když uviděly vysokého, propoceného a špinavého Evropana s drahým kufrem, na vteřinu ztuhly. Minh na ně spustil rychlou, melodickou vietnamštinu. Alex nerozuměl ani slovu, ale podle tónu hlasu pochopil, že Minh vysvětluje, co se mu stalo. Žena soucitně pokývala hlavou a okamžitě zmizela zpátky vzadu.

Za minutu byla zpátky. Položila před Alexe na nízký stůl hlubokou misku. Byla to polévka pho. Horký průzračný vývar, ve kterém plavaly široké rýžové nudle, tenké plátky hovězího masa, spousta čerstvého koriandru, jarní cibulky a thajské bazalky. Vedle misky položila talířek s kousky limetky a čerstvými chilli papričkami.

Alex se nepokoušel přemýšlet o hygienických standardech této provizorní kuchyně. Vzal do pravé ruky bambusové hůlky, do levé plechovou lžící a ochutnal první lok vývaru. Byl to výbuch chutí. Síla hovězího morku, vůně badyánu, skořice a zázvoru se spojila s čerstvostí bylinek. Bylo to to nejlepší jídlo, jaké kdy v životě jedl. Jedl rychle, téměř zvířecím způsobem, dokud nebyla miska úplně prázdná. Když položil lžící, cítil, jak se mu do těla vrací teplo a energie. Podíval se na Minha a jeho rodinu, kteří ho celou dobu tiše a s úsměvem pozorovali.

„Děkuji,“ řekl Alex upřímně. „Thank you so much.“ Vytáhl z kapsy svou padesátidolarovku a položil ji na stůl. „Tohle je pro vás. Za jídlo. Za pomoc.“ Minh se na peníze ani nepodíval. Vzal bankovku, složil ji a strčil ji Alexovi zpátky do ruky. Pak ukázal ven, na svou rikšu, a pak na Alexovy velké silné

ruce. „Peníze ne,“ řekl Minh a jeho úsměv zmizel. Nahradil ho vážný, pracovitý výraz. „V Asii nikdo nežije zadarmo, Aleš. Já starý. Moje nohy unavené. Dnes ty unavený, zítra já unavený. Ty silný muž. Ty mi pomůžeš.“ Alex nechápavě zamrkal. „Jak... jak ti mám pomoci?“ Minh došel k rikše, popadl řídítka a ukázal na sedadlo. Pak ukázal na Alexe a naznačil pohyb šlapání.

Alexovi to konečně došlo. Ten starý muž od něj nechtěl peníze, které pro něj na této ulici neměly žádnou okamžitou hodnotu. Chtěl jeho sílu. Chtěl, aby úspěšný německý IT architekt, člověk, který vydělával tisíce eur za hodinu tukáním do klávesnice, usedl za řídítka staré rezavé asijské rikši a tahal lidi saigonským prachem, aby si odpracoval svou miskou polévky a střechu nad hlavou. Byl to ten nejabsurdnější moment v jeho životě. Ale když se Alex podíval na zapadající slunce, které barvilo smog nad Saigonem do krvavě oranžové barvy, věděl, že nemá kam jít. Systém byl v tuto chvíli totálně vypnutý. A nová pravidla hry právě začala.

Cvičení a integrace k tématu

Výměna ega za lidskost a hodnota biologického kódu

Dočetli jste čtvrtou kapitolu Alexova příběhu. Právě jste prožili moment, kdy jeho západní, racionální mozek musel definitivně kapitulovat. Alex sedí na špinavém obrubníku a sleduje mravence. Jeho vnitřní svět, ten dokonale uspořádaný prostor plný tabulek, termínů a čistého kódu, se totálně odpojil od reality. Na situaci, kdy máte v kapse jen neproměnitelnou padesátidolarovku a nefunkční černé hodinky, totiž neexistuje žádný digitální skript.

A tehdy přichází Minh. Muž v potrhaných šortkách s třicetikilovým monstrem ze rzi a izolační pásky, kterému se říká rikša. Všimli jste si, co se v té chvíli stalo? Minh nechtěl po Alexovi žádná data. Nabídl mu obyčejnou, levnou cigaretu. Pro Alexe, který dosud vnímal kouření jako „neefektivní

ničení zdraví snižující produktivitu“, se ta cigareta stala prvním lidským gestem, které mu zachránilo přičetnost. Horký kouř rozrazil ledový uzel strachu v jeho hrudi.

Pak přišla jízda v rikše. Žádné plechy, žádná klimatizace na devatenáct stupňů. Alex se ocitl v první linii saigonské reality. Prach, saze, horko a pachy spálené gumy mu fackovaly obličej. Jeho ego křičelo, že je to past, že ho Minh odveze někam, kde ho zmlátí. Ale Minh ho odvezl domů. Dal mu miskou horké polévky Pho. Ten výbuch chutí, síla morku, badyánu a bylinek vrátil Alexe okamžitě do vlastního těla. Bylo to to nejlepší jídlo jeho života, protože ho nejedl jeho manažerský status, ale jeho čistý biologický hlad.

A pak přišla ta největší lekce. Alex chtěl zaplatit padesátidolarovkou. Chtěl si ten dluh koupit, jak byl zvyklý z Evropy. Chtěl zůstat nad věcí. Minh ale peníze odmítl. Strčil mu je zpátky do ruky, ukázal na Alexovy velké, silné paže a řekl: *„V Asii nikdo nežije zadarmo, Aleš. Ty silný muž. Ty mi pomůžeš.“*

V tu vteřinu musel špičkový německý IT architekt, který vydělával tisíce eur za hodinu ťukáním do klávesnice,

usednout za řídítka staré plechové rikši. Musel vyměnit své ego za fyzickou práci. Musel pochopit, že na ulici má hodnotu jen to, co dokáže odmakat jeho vlastní tělo.

STARÝ ALGORITMUS ÚSPĚCHU (ZÁPAD)

Moje hodnota = Moje peníze + Moje pozice + Moje efektivita

TRANSFORMACE V PRACHU

↓

NOVÝ NATIVNÍ PROTOKOL (ULICE)

Moje hodnota = Moje lidskost + Moje síla + Moje přítomnost

Transformační cvičení:

Výměna eura za sílu

Moderní svět nás naučil, že všechno se dá delegovat, koupit nebo vyřešit přes aplikaci. Zpohodlněli jsme. Odpojili jsme se od svých těl. Žijeme v hlavách, kde řešíme virtuální konstrukce, a zapomínáme, že náš nejlepší software, naše biologická schránka, svaly, intuice a smysly, potřebuje občas pořádný záběr, aby se pročistil procesor.

Když Alex sedl za pedály rikši, jeho myšlenky na Mnichov, Thomase i ukradený telefon v tu vteřinu zmizely. Proč? Protože když vaše tělo vykonává těžkou fyzickou práci, mozek nemá kapacitu na to, aby generoval úzkost. Úzkost potřebuje luxus nečinnosti a bezpečí klimatizované kanceláře. V prachu ulice na ni není čas.

Následující cvičení je vaším tréninkem na odložení peněženky a návrat k vlastní podstatě.

➤ Krok 1: Identifikujte své „kupování si klidu“

Napište si na papír, které věci ve svém životě řešíte penězi jen proto, že jste líní zapojit vlastní tělo, čas nebo emoce.

Platíte si drahé fitko, kam nechodíte, místo abyste šli sekát dřevo nebo mýt podlahu? Kupujete drahé dárky partnerovi místo toho, abyste mu věnovali hodinu sto-procentní pozornosti bez telefonu?

➤ **Krok 2: Terapeutická fyzická akce**

Dnes nebo nejpozději zítra udělejte jednu těžkou, neatraktivní fyzickou práci, do které se vám absolutně nechce a kterou byste normálně nejraději na někoho delegovali. Vyčistěte ručně celý byt bez použití robotického vysavače. Přerýjte záhon na zahradě. Ujděte 10 kilometrů pěšky s těžkým batohem. Umyjte okna. Neodkládejte to.

➤ **Krok 3: Sledování procesoru**

Během této práce se stoprocentně soustředte na pohyb svých svalů, na tlukot srdce a na kapky potu. Sledujte, jak s rostoucí fyzickou únavou klesá psychické napětí. Zjistíte, že vaše tělo je dokonalý nástroj na spalování úzkosti. Nepotřebujete drahé terapeuty ani uklidňující léky, potřebujete se občas jen fyzicky unavit tak, jako Minh nebo Alex v říkše.

Otázky pro hlubokou sebereflexi

Než se Alex opře do pedálů a vyrazí se starým Minhem do saigonského provozu, odpovězte si na tyto otázky:

- 1. Kdy naposledy jste udělali něco pro druhého člověka čistě ze své lidské podstaty, aniž by v tom figurovaly peníze, byznys nebo očekávání protislužby?** *(Jaký to byl pocit vrátit se na chvíli k čistému lidskému gestu?)*
- 2. Která část vašeho luxusního západního vězení vás nejvíc odpojuje od reality běžného života?** *(Jsou to sterilní vztahy, strach ze špíny nebo neustálá potřeba vypadat dokonale a nad věcí před svými známými?)*
- 3. Kdyby vám dnes někdo řekl, že vaše peníze a váš status nemají na ulici žádnou hodnotu, co byste mohli světu nabídnout?** *(Jaké jsou vaše skutečné vlastnosti a dovednosti, které vám nikdo nemůže ukrást z kapsy?)*